

POSUDEK NA PRÁCI

PhDr. Jany Petrové

Zapomenutá generace

Nezávislé aktivity a samizdat na Plzeňsku v 80. letech 20. století

Předložená diplomová práce je vyvráslou odbornou studií, jejímž cílem je zmapování protirežimních aktivit v Plzni a západních Čechách v období tzv. normalizace. Autorka vychází z úctyhodného seznamu pramenů, kde figurují jak prameny archivní povahy (například tehdy vydávané samizdaty, periodika oficiální i neoficiální apod.), tak především rozhovory s účastníky těchto nezávislých aktivit. Neméně důležitým zdrojem poznání jsou jí i dosud vydané publikace. Není bez zajímavosti, že právě Plzeň a západní Čechy patří v tomto směru k nejlépe zdokumentovaným oblastem České republiky (připomeňme zejména práce Miroslava Vaňka, Miroslava Antona, Catherine Perrón, Lukáše Valeš). Přesto je smutnou skutečností, na kterou autorka v úvodu správně poukazuje, že oficiální vědecké instituce západních Čech – muzea, knihovny, archivy – se této problematice prakticky vyhýbají a jejímu výzkumu pozornost prakticky nevěnují (výjimkou jsou snad jen některé ojedinělé a jen dokumentační práce vedoucího Archivu města Plzně Jaroslava Douši – viz např. Plakáty, nápisy a fotografie v Plzni od 21. listopadu 1989 do 3. ledna 1990 in: *Minulostí Západočeského kraje XXVII*, Plzeň 1991). O to cennější je právě předložená diplomová práce a dlouhodobý zájem autorky o toto zajímavé téma, jež zúročila již ve své diplomové a rigorózní práci, obhájené na FF ZČU.

Autorka postupuje systematicky a postupně zachycuje protirežimní aktivity různých a často i různorodých skupin, které proti sobě často postavil sám režim svou nulovou tolerancí vůči všemu, co se vymykalo tehdejšímu normalizačnímu duchu. Čtenář se tak seznamuje se situací církví, ochrany přírody, trampingu, skautingu, ale i nezávislé hudby, včetně nástupu tzv. nové vlny. Text práce jasně odráží autorčinu vysokou míru znalosti dané problematiky, jež vychází mimo jiné i z jejích vlastních životních zkušeností. Jasně je ale patrné také dlouhodobé úsilí, které věnovala shromažďování dalších pramenů a dokumentů doby. Práce je tak cenná mimo jiné i pro svou vysokou dokumentační hodnotu.

Jako oponent bych práci vytkl jednu vadu. Bylo by záhodno hned za vlastní úvod zařadit obecněji zaměřenou kapitulu, která by popisované problémy a události v Plzni. zasadila do širšího kontextu celkového vývoje české společnosti v období tzv. normalizace, včetně proměn komunistického režimu, mezinárodní situace apod. Na škodu by rovněž nebyl

popis specifického prostředí Plzeňska, resp. Západočeského kraje, včetně alespoň náznaku mocenských poměrů uvnitř KSČ a jejích mocenských struktur, pozice protirežimních aktivit a obecně rozsahu disentu ve srovnání s jinými regiony tehdejšího Československa, resp. ČSR. Je pravdou, že tyto informace se v textu práce občas objevují – viz např. kapitola Plzeňský disent – ale nebylo by na škodu – mimo jiné i pro neplzeňské čtenáře – věnovat jim systematictější pozornost.

Nehledě na to však práci kolegyně Petrové považuji za mimořádně zdařilou a s radostí navrhuji ocenit ji známkou výborně.

V Brně 15. 3. 2011

doc. PhDr. Lukáš Valeš, Ph.D.
Vysoká škola Newton College